

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради
від 10 червня 2026 р. № 1/6

Задорожна Л.К.

ПРОГРАМА

**здійснення супервізії педагогічних працівників, які забезпечують
реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти**

«Групова супервізія: дизайн індивідуального плану розвитку педагога»

Одеса, 2026

Розробник: Комунальний заклад вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» (Левчишена О.М., канд. іст. наук, старший викладач кафедри філософії освіти Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»)

Напрямок підвищення кваліфікації: надання послуги супервізії (ГХЗВ)

Термін дії програми: з 01.09.2026 р. до 31.12. 2030 р.

Рецензенти:

Кузнєцова Оксана Володимирівна, проректор з науково-педагогічної та соціально-гуманітарної діяльності КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», канд. псих. наук, доцент

Котенко Олена Миколаївна, старший викладач кафедри філософії освіти Комунального закладу вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

Сучасна трансформація освіти, зокрема в контексті реалізації концепції Нова українська школа, актуалізує потребу переосмислення ролі та змісту професійного супроводу вчителя. В умовах існуючих викликів сьогодення, зокрема цифровізації, війни, реформування національної освіти, змінюється не лише зміст навчання, а й сама природа педагогічної діяльності. Педагогу досить складно ефективно діяти в існуючій професійній моделі, тому виникає потреба цілісної системи підтримки, у якій супервізія є сучасним і потужним елементом єдиної освітньої екосистеми.

Супервізія – це комплекс заходів з надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам на добровільних засадах, що сприяє вдосконаленню їх професійної діяльності та професійному розвитку. Супервізія здійснюється на засадах людиноцентризму, доступності, відповідальності, академічної доброчесності, академічної свободи, добровільності, об'єктивності, гуманізму, демократизму, сприяння навчанню впродовж життя.

Нормативна база визначення змісту освітньої програми здійснена відповідно до чинного законодавства України у сфері освіти, державних стандартів, концептуальних засад реформування освіти та нормативно-методичних документів. Основу нормативного забезпечення становлять Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», де задекларовані поняття професійного розвитку педагогічних працівників (ст. 59 Закону України «Про освіту»), надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) (п. 2 ст. 54 Закону України «Про повну загальну середню освіту»), де закладені основи для створення умов щодо розбудови інституту супервізії в Україні. Орієнтиром для укладання програми стали підзаконні акти Кабінету Міністрів України, зокрема, Постанова №800 «Про затвердження Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21 серпня 2019 року зі змінами (Постанова Кабінету Міністрів України №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 27 грудня 2019 року, Постанова Кабінету Міністрів України №1726 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 24 грудня 2025 року), Постанова Кабінету Міністрів України №898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти» від 30 вересня 2020 року.

Програма укладена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13 вересня 2024 року №1311 «Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти», з урахуванням професійних компетентностей, визначених у професійних стандартах відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України №1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» від 29 серпня 2024 року (визначає структуру професійної діяльності вчителя через систему трудових функцій і компетентностей), наказу Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року №568-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Програма задає рамку здійснення супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти під час впровадження експериментального проєкту. Зміст програми спрямований на формування і розвиток компетентностей, необхідних для професійного зростання педагогічного працівника, подолання професійних труднощів, дотримання професійних стандартів та ін.

Цільова група: учителі та керівники й заступники керівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2026/27 навчальному році в пілотних (10) класах; забезпечують реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): групова супервізія 24 год (0,8 кредиту ЄКТС)

Особливості реалізації програми: Програма реалізується на засадах андрагогічного, особистісно орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів на основі професійного досвіду педагогів, що забезпечує її практичну спрямованість. Реалізація програми здійснюється за умови наявності в групі від 6 до 10 осіб. Окремо формуються групи для управлінських кадрів (директорів і заступників директорів) та вчителів, які викладають навчальні предмети/інтегровані курси різних освітніх галузей. Участь у супервізії здійснюється на підставі запиту, що подається через національну платформу ВЕКТОР, де учасник може обрати супервізора (особа, яка має відповідний документ, що підтверджує право на здійснення супервізії). Графік забезпечення супервізії складається відповідно до форми здійснення супервізії, умов проведення, у вільний від основної роботи час учасників. Підвищення кваліфікації відбувається у відповідності до етапів проведення супервізії і передбачає самооцінювання супервізантом своєї професійної діяльності, використання методів для досягнення цілей супервізії, анкетування

для отримання зворотного зв'язку з надання професійної підтримки. Супервізія здійснюється з дотриманням принципів професійної етики, конфіденційності та академічної доброчесності. До реалізації програми залучаються фахівці з відповідною професійною підготовкою та практичним досвідом, які пройшли навчання тренерів, супервізорів. Інформація про супервізорів оприлюднена на платформі ВЕКТОР.

Форма (форми) здійснення супервізії: очна (за наявності необхідних умов безпосереднього професійного спілкування супервізора та супервізантів); дистанційна (у синхронному та асинхронному режимах з використанням різних платформ зв'язку), очно-дистанційна, яка передбачає використання двох форм навчання.

Мета здійснення супервізії – здійснення комплексу заходів із професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам закладів освіти згідно з вимогами професійних і освітніх стандартів.

Завдання супервізії:

- допомога у визначенні професійних можливостей, потреб і труднощів у педагогічних працівників, ресурсів мотивації їх професійного розвитку;
- здійснення аналізу професійної діяльності педагогічних працівників;
- професійне консультування (допомога) педагогічним працівникам за результатами аналізу їх професійної діяльності;
- професійна допомога в запобіганні (попередженні) та подоланні професійних труднощів;
- сприяння в дотриманні професійних і освітніх стандартів педагогічними працівниками.

Перелік професійних компетентностей, що вдосконалюватимуться в директорів та заступників директорів:

- нормативно-правова компетентність (А1)
- компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2)
- компетентність стратегічного управління персоналом (А3)
- компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1)
- лідерська компетентність (В1)
- емоційно-етична (В2)
- компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3)
- здоров'язбережувальна компетентність (Г1)

- інклюзивна компетентність (Г2)
- проєктувальна компетентність (Г3)
- інноваційна компетентність (Д1)
- здатність до навчання впродовж життя (Д2).

Перелік професійних компетентностей, що вдосконалюватимуться в учителів:

- предметно-методична (А2)
- інформаційно-цифрова (А3)
- психологічна компетентність (Б1)
- емоційно-етична компетентність (Б2)
- компетентність педагогічного партнерства (Б3)
- інклюзивна компетентність (В1)
- здоров'язбережувальна компетентність (В2)
- прогностична компетентність (Г1)
- організаційна компетентність (Г2)
- оцінювально-аналітична компетентність (Г3)
- здатність до навчання впродовж життя (Д1).

Очікувані результати навчання за програмою:

- поглиблене розуміння власної практики: усвідомлення педагогічними працівниками професійних можливостей, потреб і труднощів, а також відновлення ресурсів мотивації для професійного розвитку;
- розширення досвіду використання професійних інструментів: ознайомлення педагогічних працівників з новими методиками, підходами та стратегіями для успішної професійної діяльності;
- розвиток критичного мислення та здатності до рефлексії: стимулювання педагогічних працівників до аналізу власних дій, ухвалення відповідальних рішень та пошуку нових шляхів розв'язання проблем;
- оптимізація роботи педагогічних працівників, підвищення її ефективності та досягнення кращих результатів;
- дотримання педагогічними працівниками професійних стандартів та інших нормативно-правових документів.

Система та критерії оцінювання результатів здійснення супервізії:

Верифікація результатів супервізії – установлення відповідності між запланованими і досягнутими результатами циклу супервізії, проведена рефлексія професійної діяльності.

Оцінювання результатів супервізії здійснюється за такими критеріями:

- проведення самоаналізу професійної діяльності з метою визначення напрямів професійного розвитку та ідентифікації педагогічних проблем, що потребують вирішення;
- присутність супервізантів на супервізійних сесіях (не менше 80%);
- вмотивованість та активність під час супервізійних сесій;
- впровадження в педагогічну діяльність напрацьованих рекомендацій;
- проведення рефлексії та складання плану професійного розвитку педагогічного працівника.

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво про проходження супервізії.

Вартість: 1500 грн на одну особу.

2. РОЗПОДІЛ ГОДИН НА ОРГАНІЗАЦІЮ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ДОПОМОГИ ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ (ЗДІЙСНЕННЯ СУПЕРВІЗІЇ) У СФЕРІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Форма супервізії; групова

Назва етапу	Групова (академ. годин)
Підготовчий етап	3
Основний етап	18
Заключний етап	3
Усього	24

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Підготовчий етап передбачає здійснення супервізантом самооцінювання професійної діяльності, визначення напрямів професійного розвитку чи педагогічних проблем; формування плану та графіка здійснення циклу супервізії; вибір форм та методів здійснення супервізії.

Основний етап передбачає реалізацію плану здійснення супервізії за узгодженим графіком, коригування плану здійснення циклу супервізії та графіка (за потреби).

Заключний етап передбачає анкетування супервізанта для отримання зворотного зв'язку та подальшого планування заходів з надання професійної підтримки та допомоги (за потреби); складання супервізором документації за результатами циклу супервізії.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.04.2026).
2. Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2024 року № 1349 : наказ Міністерства освіти і науки України.
3. Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) : наказ Міністерства освіти і науки України від 14.06.2024 № 855. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1201-24#Text> (дата звернення: 04.04.2026).
4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 04.04.2026).
5. Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 17.09.2021 № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh-standartu-keriv.22.09.pdf> (дата звернення: 04.04.2026).
6. Про затвердження Типової програми підготовки (підвищення кваліфікації) надавачів послуг з професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії) у сфері загальної середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 13.09.2024 № 1311. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidhotovky-pidvyshchennia-kvalifikatsii-nadavachiv-posluzh-z-profesiinoy-pidtrymky-ta-dopomohy-pedahohichnym-pratsivnykam-zdiisnennia-supervizii-u-sferi-zah> (дата звернення: 10.04.2026).

7. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 10.04.2026).
8. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 10.04.2026).
9. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.2025 № 1439. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proektu-shchodo-zakupivli-posluh-z-pidvyshchennia-y-t51125> (дата звернення: 15.04.2026).

Основна література

1. Супервізія і супер Я : супервізійний гайдбук. Борисенко Ю., Касатова О., Стягунова О., Фільчакова Т., Шеховцова Я. Київ : УІРО. 2025. 31 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-prof-30.09.2025.pdf> (дата звернення: 18.04.2026).
2. Супервізія не ревізія: методичний поради́к / Ю.О. Борисенко, О.А. Венгловська, Г.В. Гладкова, І.М. Новик, О.О. Стягунова, О.Ф. Федоренко, Я.В. Шеховцова. Київ: УІРО, 2025. 245 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/08/uied-20.08.2025.pdf> (дата звернення: 19.04.2026).
3. Організація і проведення групової супервізії у сфері загальної середньої освіти (за програмою підвищення кваліфікації тренерів-супервізорів у сфері загальної середньої освіти) : путівник для тренерів / укладачі О. Боярчук, І. Горбенко, Л. Микитюк, О. Федоренко. Київ, 2025, 84 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/uied-15.09.2025.pdf> (дата звернення: 21.04.2026).
4. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності : збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г. Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О. Федоренко ; за заг. ред. І. Новик. Київ : УІРО, 2024. URL : <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/uchytelskyj-apgrejd-samooczinyuvannya-profesijnoyi-diyalnosti.pdf> (дата звернення: 28.04.2026).